

Bilaga 1

UPPDRAGET - teologisk reflexion och grundläggande förutsättningar

Som församling delar vi den kallelse Gud har gett till hela mänskligheten, uppdraget att vårda och ha omsorg om Guds skapelse. Tillsammans med alla människor har vi ett ansvar för vår miljö, både globalt och lokalt. Kyrkans tro på en skapande Gud innebär en helhetssyn, där det andliga och det materiella hör ihop, varför ett omvärldsenagemang är en självklar del av vad det är att vara kyrka. Vår livsstil och våra insatser påverkar helheten mer än vi ofta tänker oss. Kallelsen att vårda livet måste därför få genomslag i allt vi gör, både som enskilda och som församling.

Församlingen har även en speciell kallelse. Med kyrkoordningens ord är församlingens grundläggande uppgift att ”fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission”. Syftet är att ”människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas”. Denna uppgift handlar om en kallelse till ett liv i gemenskap och tro, där vi i möten med varandra växer i vår tro och i tjänande går vid varandras sida. Denna grundhållning manifesteras i de olika aspekterna av den grundläggande uppgiften.

Församlingens speciella kallelse har sin grund i dopet. Dopet är ett nådeserbjudande från Gud, som visar på kyrkans öppna famn och hur Gud välkomnar alla människor i sin gemenskap. Eftersom det ytterst är Gud som verkar i dopet har dopet en evig giltighet. Dopets livsmönster visar på Kristi väg genom död till liv som en förebild för den enskildes livsväg och har betydelse för livets alla dagar, som ett stöd på vår livsvandring och ett hopp för evigheten.

Dopet är människans väg in i församlingen. I dopet förenas människan med Jesus Kristus och befrias från ondskans makter till ett liv i uppståndelsens och hoppets kraft, ett liv i församlingens gemenskap. Som döpta delar vi en gemenskap som omfattar hela livet, en gemenskap utan några gränser. Bibeln använder bilden av de kristna som en enda kropp, förenade med Kristus, ömsesidigt beroende av varandra. Här utmanas vi till ett gemensamt ansvarstagande, där församlingens olika resurser, mänskliga, andliga och materiella, får komma till sin rätt.

En viktig grupp i församlingens gemenskap är barnen. I sitt sätt att möta och tala om barnen visar Jesus att barnen har en särställning i kristen tro. Barnen och deras behov behöver därför uppmärksammas på ett särskilt sätt i kyrkans verksamhet. *Det görs bl a genom att det inför alla beslut ska göras en barnkonsekvensanalys i enlighet med kyrkoordningens regler.*

Gudstjänst: Fest och möten

För att kunna fullgöra sitt uppdrag måste församlingen hämta kraft ur mötet med Gud i Ordet och sakramenten. Gudstjänsten är centrum i församlingens liv, en mötesplats med Gud, medmänniskor och det egna livet, en fest där vi i bön och lovsång får ge uttryck för både vår glädje och vår nöd. I gudstjänsten blir det heliga förnimbart när vi får dela det mysterium som handlar om Guds närvaro i våra liv. Här bekräftas tillhörigheten, medarbetarskapet stärks och sändningsuppdraget tydliggörs. Gudstjänsten är grunden för vår uppgift i världen, kallar oss till vittnesbörd och tjänst i en gränsöverskridande kärlek. Här får vi kraft för vårt fortsatta liv som kristna, från gudstjänsten sänds vi ut med uppdraget att göra Gud och hans vilja synlig i världen.

Kyrkan firar sina gudstjänster i uppståndelsens ljus. I gudstjänsten gestaltas det kristna hoppet att det finns en väg genom mörker och död till nytt liv och nya möjligheter för såväl den enskilde som hela församlingen. Detta blir särskilt tydligt i dop-, konfirmations-, vigsel- och begravningsguds-

tjänster, där vi som kyrka har en viktig uppgift både att skapa högtid och att stödja människor i deras sökande efter en livstydning i stunder av glädje, tacksamhet, oro och sorg.

Gudstjänsten är gemenskap med både Gud och människor. För att tydliggöra denna gemenskap är det naturligt med en strävan efter närhet och delaktighet, där gudstjänsten formas och skapas i ett ömsesidigt samspel. Altaret är gemenskapens bord där barn, unga och äldre tillsammans delar glädjens måltid med den uppståndne Kristus och uttrycker att rättvisa, delande och lika värde är kännetecken på Guds rike. Det är naturligt att många är engagerade i gudstjänsten och att allas erfarenheter får komma till uttryck.

Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift. Därför är det viktigt med en välkomnande atmosfär och att gudstjänsten är tillgänglig för alla, oavsett språk eller funktionshinder. Gudstjänstens gemenskap sträcker sig bortom dess fysiska ramar och innefattar såväl de som gått före oss i tron som gudstjänstfirare över hela jorden. Vårt gudstjänstfirande har också en ställföreträdande funktion, där många församlingsbor finner en trygghet i att det firas gudstjänst, även om man själv inte deltar. Härigenom blir gudstjänsten ett sätt att dela bygdens liv.

Undervisning och lärande: Livstolkning och en plats för växande

Både som människor och som kristna behöver vi växa och utvecklas. Livet är ett lärande. Mellan födelse och död står vi alla i ett kontinuerligt lärande, där det egentliga lärandet ofta sker i en kombination av erfarenhet, känslor, intryck och inte minst i mötet mellan människor. En del av kyrkans uppgift är att skapa mötesplatser som till innehåll och form fungerar som växtplatser, där vi både kan få hjälp att hitta vägen och inspiration och uppmaning att gå vidare på den. Här får vi dela varandras erfarenheter och dra nytta av deras erfarenheter som gått vägen före oss.

Undervisning och lärande hör samman med kallelsen att föra ut evangelium. Uppdraget är givet åt hela Guds folk. Att dela lärjungaskap innebär att göra gemensamma erfarenheter i samtal och gudstjänst. Med utgångspunkt i dopet ska församlingen hjälpa människor att upptäcka, förstå och tillämpa den kristna tron i sina egna liv. Det är därför nödvändigt att rusta och betro den enskilde att föra samtal om kristen tro och liv. I församlingens gemenskap kan människor få hjälp att tolka livet och då speciellt gentemot det mönster Kristus visar oss. Ett viktigt lärande sker när församlingen erbjuder miljöer som ger kontakt med och erfarenheter av mötet med Jesus Kristus i bön och gudstjänst.

En sådan miljö är konfirmandgruppen. Konfirmationen vill ge ungdomar och vuxna en möjlighet till livstydning på dopets grund genom en tid av reflekterande över livsfrågor, kristen tro och kristet liv för att på olika sätt ge hjälp och möjlighet att upptäcka och gestalta det liv i församlingens gemenskap som redan getts genom dopet till Jesus Kristus.

Kyrkans tro bygger på en lära, utvecklad under århundraden. Bibelns berättelser och erfarenheter, liksom Kyrkans bekännelse, är ett stöd och en hjälp i församlingens uppgift att skapa och bygga upp församlingens gemenskap. I församlingens kallelse ingår att tolka läran och upptäcka vad bekännelsen innebär i vår tid. Bekännelsen visar oss vad det är att vara kristen i en miljö där många olika tros- och livstolkningar lever sida vid sida.

Jesu möten med människor präglades av dialog, ett samtal som oftast innebar befrielse och förändring. På samma sätt får vi möta varandra och tillsammans dela våra erfarenheter av livet och tron. Lärande handlar aldrig i första hand om ett stoff som ska förmedlas över till en annan människa. Också "läraren" förändras och lär sig själv nya saker i mötet med andra.

Kyrkan har ett uppdrag att nå ut med budskapet om Jesus Kristus till alla människor. Undervisning kan inte begränsas till ett arbetsområde, en ålderskategori eller till en yrkesgrupp, utan är en integrerad del i hela församlingens verksamhet. Lärandet ser olika ut i olika åldrar, men handlar alltid om ett växande. Vi har kommit olika långt på vägen, ingen av oss har nått målet, men alla har erfarenheter av livsvandringen, erfarenheter som kan ligga till grund för ett fortsatt lärande. Lärandets väg sträcker sig därför genom hela livet. Språket, verksamhetsformerna och förhållningssättet måste anpassas till varje situation.

Ett liv i lärande innebär att dela församlingens vandring, precis som Jesus på vägen till Emmaus gick tillsammans med lärjungarna och hjälpte dem fram till en fördjupad livstolkning. Bilden av medvandrare visar på församlingens kallelse att dela bygdens liv. I delandet av människors liv och vardag kan möjligheter öppnas för att även dela livets insida.

Diakoni: Att se vår medmänniska och gå vid varandras sida

Guds handlande bottnar i hans kärlek till världen, till hela mänskligheten. I denna kärlek är vi kallade att ta del. Att leva i en utgivande kärlek handlar om att se på världen med de utsattas ögon och möta deras behov. Diakoni är en del av kyrkans djupaste identitet och tar sig uttryck i barmhärtighet, respekt och solidaritet, i tjänst för människans skull. Diakonins uppgift kan formuleras med orden i Svenska kyrkans ordning för diakonvigning, där en diakon ”ska försvara människors rätt, stå på de förtrycktas sida, uppmuntra och frigöra Guds folk till det som är gott så att Guds kärlek blir synlig i världen”. Detta gäller för såväl det diakonala arbetet i våra församlingar som för den internationella diakonin. Diakonen är genom sin vigning ett tecken på hela församlingens diakonala ansvar.

Kallelsen att bistå den nödställda grundar sig på det absoluta värde alla människor har som skapade av Gud och gäller därför alla människor. Därför är det naturligt att vi i vårt diakonala arbete samverkar med alla goda krafter och finns med i de sammanhang där andra aktörer och föreningar verkar för såväl sina medmänniskors bästa som vår bygds utveckling. Diakonins grund i det skapelsegivna människovärdet innebär också, att den utgivande kärleken omfattar människor i alla åldrar och i alla situationer. Att diakonin, lika lite som Guds kärlek, inte känner några gränser, innebär att den internationella diakonin är en viktig del av den lokala församlingens kallelse att lindra mänskligt lidande i hela vår värld. Såväl den inhemska som den internationella diakonin ska genomsyra alla delar av församlingarnas verksamhet.

Diakonin tar gestalt i mötet med den enskilda människan, där varje människa har ansvar att se och tjäna sina medmänniskor. Dessa möten kan vara nära möten med enskilda samtal eller själavård, vardagliga möten som gestaltas i lyssnande och tjänst för medmänniskan och globala möten där engagemanget för internationell rättvisa tar form. Det kan handla om att skapa mötesplatser där människor och olika grupper kan träffas.

Diakonin är ett barmhärtighetens tecken i både församling och samhälle och handlar om medmänsklig omsorg och vårt ansvar att göra kärlekens gärningar. Jesus identifierar sig med människor i utsatta situationer och kallar oss till tjänst för ”dessa minsta som är mina bröder [och systrar]”. Därför är diakonins kallelse att ingripa och inspirera andra att ta ansvar varhelst det finns mänsklig nöd. Här måste det finnas en framförhållning, så att församlingen har beredskap att möta människors behov i samband med stora förändringar i samhället. Det är naturligt att det diakonala arbetet i första hand riktar sig mot dem som har störst behov av hjälp och stöd.

I det diakonala arbetet ligger en vilja att förändra människors sätt att tänka om sina egna möjligheter och därigenom skapa hopp och framtidstro. Diakoni handlar inte om hjälpåtgärder till passiva mottagare utan om att upprätta människor och bemyndiga dem att ta ansvar för sina egna liv. Det räcker inte att lindra nöden för dem som har det svårt och att mildra symptomen på strukturella problem. Diakonin har sin plats i ett konkret samhälleligt skeende, där vi som församling är kallad att tala och agera profetiskt genom att påtala felaktigheter i samhället och sträva efter en bättre värld. I konkreta frågor är det naturligt att grupper i församlingen ser olika vägar att lösa problemen, men vi måste våga ställa frågor om orsakerna till människors problem och vara beredda att arbeta för att förändra orättvisa strukturer och möjliggöra människovärdiga livsvillkor. Genom att betona viljan att förändra i samhället står kyrkans diakonala uppdrag för ett förhållningssätt och är därmed mer än en rad projekt inom och utanför vårt lands gränser.

Den diakonala omsorgen tar gestalt både i enskilda möten och i gudstjänstens form. Det gäller såväl när vi råkar ut för svårigheter och riskerar komma vilse i tillvaron som i samband med äktenskap och vid livets slut.

- Bikt, själavård och personlig förbön är liksom den gemensamma gudstjänstens bön om förlåtelse med efterföljande förlåtelseord olika sätt för kyrkan att följa Jesu uppdrag att lösa människor från deras bördor.
- I vigselgudstjänsten vill församlingen hjälpa människor att uttrycka sin glädje, bekräfta sin samhörighet och be om Guds välsignelse. Evangeliet om Guds kärlek i Jesus Kristus blir i gudstjänsten en kraftkälla för ett liv i ömsesidig tillit, trohet och gemenskap. Genom de avgivna löftena uttrycks en vilja att dela livets glädje och sorg med varandra i en livslång relation. Församlingen har ett ansvar att kunna erbjuda stöd i denna relation, t ex genom familjerådgivning. För många människor blir löftena ändå omöjliga att förverkliga. Då är församlingen kallad att lyfta fram möjligheten till upprättelse och nystart.
- I begravningsgudstjänsten överlämnar de sörjande och församlingen i övrigt den avlidne åt Guds barmhärtighet, i hoppet att en gång få mötas igen, i uppståndelsens glädje. Kyrkans tro att Jesus Kristus har dött och uppstått från de döda och därmed öppnat vägen till det eviga livet för oss innebär inte att människors sorg och saknad blir mindre, men hoppet om en fortsättning kan ge kraft att orka gå vidare i livet. I denna process är det enskilda mötet viktigt.

Att göra Gud känd i världen - dela tro: Mission

Missionsaspekten är en ofrånkomlig grundkallelse i Kyrkans liv. Kyrka är mission. Mission betyder sändning. Kyrkan är sänd med ett uppdrag att göra Jesus Kristus känd och att vara salt och ljus i världen. Kyrkan är inte till för sin egen skull utan för människor och för världen. Mission är att upprätta synliga tecken på Guds rikets närvaro och erbjuda människor del i detta rike. Detta gäller både globalt och lokalt.

Kallelsen att vittna om evangeliet, det goda budskapet om Guds befriande kärlek i Kristus, är given åt hela Guds folk. Därför är både den offentliga förkunnelsen och det enskilda vittnesbördet viktiga delar i missionsuppdraget. Möten och samtal mellan människor som delar sin tro och sina insikter med varandra har alltid varit det främsta sättet att tillsammans upptäcka Guds befriande närvaro i världen. Detta gör att mission i första hand inte är en egen gren i församlingens verksamhetsutbud, utan en aspekt som bör finnas med i all verksamhet.

Att vara församling är att vara sänd med evangelium och befrielse in i det samhälle där människor lever sina liv. Som församling är vår kallelse att nå ut och bli gränsöverskridande, att finnas till för och möta människor med respekt och i dialog, med en fördjupad lyhördhet för människors behov. En aspekt av missionen är att vi är del av en världsvid kyrka. Kontakten med andra kyrkor, där vi i ett ömsesidigt delande får lära av varandra, är en livsnerv för den lokala församlingen. Var och en har rätt att uttrycka och leva ut sin tro på sitt hjärtas språk och församlingen har ett ansvar att så

långt det är möjligt underlätta för människor att använda det egna språket både i den allmänna gudstjänsten och vid olika kyrkliga handlingar.

Vittnesbördet har sin plats inom ramen för ett verkligt möte, där ingen människa görs till objekt för en annan. Grunden finns i den människosyn som respekterar varje människas rätt att beskriva sin verklighet, definiera sina behov och söka sina svar. I det verkliga mötet finns utrymme både för en trohet mot det egna vittnesbördet och en öppenhet för den andra människans liv och erfarenheter. Ett vittnesbörd som sker i ödmjukhet och lyhördhet är fritt från makt och manipulation. Denna grundhållning gör det möjligt att gå in i djup dialog med människor av annan tro och därigenom nå ökad förståelse för den andre och samtidigt fördjupas i sin egen tro och tradition. Härigenom blir mångfalden av kristna traditioner en tillgång snarare än ett hot. Den kristna tron är densamma, men uttrycken för den kan se olika ut hos olika människor.

Mission handlar om att i ord och handling gestalta visionen om Guds rike med frihet från alla slags förtryck, med utmaningen att låta evangeliets värderingar prägla samhället, till exempel genom att hävda mänskliga rättigheter och en ekologiskt hållbar livsstil. Här är bland annat vårt miljöansvar en viktig bit. En förkunnelse som hävdar människans värde och en respekt för skapelsens integritet, behovet av befrielse och kallelsen till uppbrott är en viktig grund för ett aktivt handlande. Kyrkans missionsuppdrag är både vittnesbörd och tjänst. Lärjungaskap är inte bara lyssnande utan även gemensamt liv i Jesu efterföljd, missionens uppdrag är inte bara att döpa och lära (Matt 28:18-20) utan också att ”frambära ett glädjebud till de fattiga, ... förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren” (Luk 4:18).

Medarbetare i församlingen

I ett skapelseperspektiv är alla människor Guds medarbetare, med ett ansvar att förvalta och råda över skapelsen. Detta allmänna medarbetarskap vill vi bejaka genom ett samarbete med alla människor av god vilja, i arbetet för en god miljö och människovärdiga villkor. Det allmänna medarbetarskapet innebär också, att en medarbetare i församlingen inte bara har sitt engagemang i församlingen, utan också kan förväntas ha starka band till andra människor och verksamheter.

Som kristna har vi utöver det skapelsegivna uppdraget även en kallelse att föra ut evangeliet i vår värld, ett uppdrag givet av Jesus i missionsbefallningen. Detta uppdrag är givet åt hela Guds folk. Alla i kyrkan är delar i en och samma kropp. Dopet är den grundläggande vigningen till tjänst i kyrkan och ger delaktighet i kyrkans gemensamma uppdrag. Som medlemmar i gudsfolket, det allmänna prästadömet, får alla döpta bidra till att göra Guds rike synligt på jorden. För att möjliggöra detta är det viktigt att alla medarbetare myndiggörs och att deras möjligheter och resurser får komma till sin rätt.

I det allmänna prästadömet har vissa särskilda uppdrag i församlingen. Av dem är några ideellt frivilliga, andra anställda. Förtroendevalda, fritidsverksamma medarbetare, anställda och de som vigs till uppdrag inom kyrkans vigningstjänst ska fullgöra de speciella uppdrag som de anförtrotts i solidaritet med Svenska kyrkan och kyrkans tro, lära och bekännelse. Alla står i evangeliets tjänst och under dess auktoritet. Alla kyrkans medarbetare tjänar kyrkan och församlingen och bidrar i det uppdrag de fått till att evangeliet blir känt, kyrkan uppbyggd och människorna tjänade.

Bilaga 2

VÅR OMVÄRLD - OCH DESS UTMANINGAR**Allmänna förutsättningar**Vår värld och vårt land

Vi lever i en tid som präglas av globalisering. Genom massmedier och sociala forum får vi snabbt kunskap om händelser och skeenden i andra länder, genom flyktingar och andra invandrare finns hela världen på plats i vår närhet och många församlingsbor får en förstahandsupplevelse genom längre eller kortare resor till andra länder. Allt detta gör att vi upplever att hela världen kommer nära och att det som sker ute i världen påverkar den lokala församlingen.

De växande miljöproblemen, klimathotet, oroligheter runt om i världen och de internationella orättvisorna med stora ekonomiska skillnader mellan rika och fattiga länder kan lätt upplevas som hot och skapa en stämning av uppgivenhet hos människor. Inte minst gäller det när problemen är självupplevda, som för många flyktingar. Här har församlingen en uppgift att förmedla hopp och mod i en hotfull tillvaro.

Det faktum att vi i Sverige på många sätt lever över våra tillgångar, där vårt välstånd hindrar andra människors utveckling och tär på jordens ändliga resurser, kallar oss i kyrkan till ett liv i solidaritet och ansvarstagande. Samtidigt betyder vår materiella välfärd inte självklart att människor är lyckliga. Som kyrka är vi kallade att vara ett stöd i människors sökande efter en mening i livet.

Globaliseringen och den tekniska utvecklingen gör att vi lättare kan ha kontakt med människor och kyrkor runt hela vår värld, vilket kan tydliggöra att den lokala församlingen är en del i Kristi världsvida kyrka. Internationalisering handlar om utbyte. I vår närhet finns många religioner och kulturer representerade, en rikedom att ta vara på i vår gemenskap och kyrkans verksamhet.

Människors livssituation i dagens samhälle

Vårt samhälle är idag ett mer pluralistiskt samhälle än tidigare. Människors livssituation ser olika ut, men ändå finns det några tydliga drag i vårt samhälle som styr många människors vardag.

Livet levs i ett allt snabbare tempo. Vi lever i en upplevelseinriktad tid, där vi ska hinna med så mycket som möjligt på så kort tid som möjligt. Vår tid fylls av många olika aktiviteter, vilket kan innebära en känsla av att tiden inte räcker till. Kraven på effektivitet finns såväl i arbetslivet och skolan som i den privata sfären. Den stress många människor upplever ökar risken för utbrändhet och psykisk utmattning. Här spelar den nya tidens teknik in. Samtidigt som informationstekniken innebär en utmaning och en möjlighet för församlingen att nå ut med sitt budskap har möjligheten till snabba kommunikationer och bättre tillgång till information också en baksida. TV, Internet och andra massmedier riskerar att dränka oss i en mängd överskottsinformation och det är inte enbart positivt att alltid vara nåbar genom mobiltelefonen. Människan behöver en möjlighet till avkoppling, att kunna koppla bort alla krav. Här kan församlingen få vara en oas av lugn och frid för den stressade människan.

Informationssamhället speglar den uppdelning av samhället som syns på många områden. Många människor känner sig osäkra inför den nya tekniken och upplever sig stå utanför det framväxande samhället.

Även på ett mer materiellt plan märks de växande sociala klyftorna. Arbetslöshet, långtidssjukskrivningar och drogproblem ökar risken för utslagning och problemet med uteliggare är inte längre enbart ett storstadsproblem. Också bland ungdomar finns det missbruksproblem, där alkoholdebuten kan ske redan i de tidiga tonåren och en del även prövar narkotika.

Mycket av utslagningen har sin grund i att ekonomin i så stor utsträckning styr vår tillvaro. Vårt samhälle bygger på en ständig tillväxt, och även om utvecklingen gjort att vi aldrig har haft det så bra materiellt sett som nu, finns det en risk med att vi hela tiden konsumerar allt mer. Medvetet eller omedvetet är vi indragna i ekorrhjulet, vi uppmanas att satsa på oss själva, både materiellt och upplevelsemässigt. I mångt och mycket värderas vi efter ekonomisk lönsamhet, den som inte är lönsam eller kan leva upp till det oftast outtalade konsumtionskravet kan känna att hon förlorar sitt människovärde. Denna känsla kan förstärkas av den isolering och ofrivilliga ensamhet en del människor lever i. Allt detta innebär en utmaning för församlingens diakonala verksamhet, där vi ständigt måste vara beredda att söka nya vägar för att på bästa sätt stödja och hjälpa vår medmänniska. I kyrkan är det viktigt att alla får vara med utifrån sina egna förutsättningar.

Tidsmässigt upplever många människor tillvaron som pressande. Statistiskt sett har vi aldrig haft så mycket fritid som nu. Samtidigt upplever många att gränsen mellan arbete och fritid blir allt suddigare och att man har ont om tid, speciellt för personliga kontakter. Många, både yngre och äldre, är dock engagerade i idrottsklubbar och andra föreningar. Detta engagemang ger både en gemenskap och möjligheter att hitta en mening i tillvaron. Under ungdomstiden är det emellertid många som försvinner ur föreningslivet, antingen för att man inte längre platsar i idrottslaget eller som ett led i sitt sökande efter en egen identitet.

I detta samhälle blir de nära relationerna allt viktigare. Vi väljer att satsa vår tid och kraft på familjen och de närmaste vännerna. Om vi engagerar oss i någonting utanför den närmaste kretsen frågar vi oss ofta vilken vinning vi själva kan få av vårt engagemang. Såväl i det politiska livet som i föreningslivet och inom kyrkan märks en tydlig svårighet att engagera ideella medarbetare. Behovet av ideella medarbetare kvarstår i en framtid och kräver aktiva rekryteringsinsatser. Det gäller dock att åtminstone delvis hitta nya former för ideella insatser, med mer av punktinsatser. Samtidigt ökar vikten av att betona gemenskapsperspektivet i församlingens liv. Generationsöverskridande verksamheter kan ge familjer möjlighet att göra något tillsammans. I den kristna gemenskapen ska alla få vara med, utan krav.

Vår närmaste omvärld

Kommunens särprägel

Av tradition är Härnösand en lärodomsstad och ett administrativt centrum, som både residens- och stiftsstad. Beslut har dock fattats om nedläggning av Mittuniversitetets campus i Härnösand och i statliga utredningar har även frågan om länsstyrelsens organisation och lokalisering varit aktuell. Trots detta finns det en positiv anda i kommunen och ett arbete för att utveckla Härnösand har inletts. Ett nytt handelscentrum och ett nytt resecentrum har invigts och det görs och planeras flera infrastruktursatsningar. Här spelar också turistnäringen en viktig roll, där Härnösand kan ses som ”porten till Höga kusten”.

Ser man till hela kommunen präglas områdena utanför staden av jord- och skogsbruk med en småföretagarkultur, liksom av närheten till kusten. I Högsjö har det tidigare funnits större industrier, men numera är t ex Utansjö bruk nedlagt.

Befolkningsstruktur

Härnösand är, liksom stora delar av Västernorrland, en avfolkningsbygd, med relativt många äldre bland befolkningen. Avfolkningen märks speciellt i de yttre delarna av vårt pastorat, där samhälls-servicen successivt har dragits ner. Avfolkningen beror både på ett kraftigt födslounderskott och på ett negativt flyttningsnetto. Under 2012 föddes 226 barn i kommunen som helhet medan 300 människor dog. Flyttningsnettot uppgick till – 71 personer. Många av dem som flyttar från kommunen är ungdomar. Samtidigt flyttar en mindre grupp tillbaka i samband med familjebildning och efter avslutat arbetsliv. Det förekommer också att människor aktivt söker sig till ett boende på landsbygden. Många av dessa kommer från andra länder, inte minst Holland och Tyskland men även från Australien och Irland. Framöver kan befolkningsutvecklingen påverkas positivt av det flyktingmottagande som inleddes 2013, men också negativt som en följd av nedläggningen av Mittuniversitetets campus i Härnösand. Att medlemstalen minskar mer än folkmängden beror främst på tre olika faktorer; endast ca 70 % av barnen döps, invandrare blir oftast inte medlemmar, fler utträden än inträden (2013: ca -80). Här finns en utmaning att nå unga familjer med information om och inbjudan till dop.

Tendensen med sjunkande folkmängd och medlemstal syns tydligt i nedanstående sammanställning:

	Säbrå	Häggdånger	Hemsö	Stigsjö	Viksjö	Högsjö	Pastoratet
Folkmängd							
2000	5 754	569	146	1 185	419	1 765	9 838
2005	5 651	553	140	1 163	389	1 626	9 522
2010	5 513	535	126	1 152	348	1 545	9 219
2012	5 420	526	133	1 065	323	1 446	8 913
2013	5 426	517	130	1 039	314	1 439	8 865
2014	5 445	519	122	1 027	310	1 432	8 855
Tillhöriga							
2000 (92,2%)	5 313	532	132	1 046	391	1 652	9 066
2005 (86,2%)	4 884	491	125	961	330	1 419	8 210
2010 (81,0%)	4 453	444	112	908	271	1 283	7 471
2012 (78,9%)	4 279	427	111	807	240	1 172	7 036
2013 (76,8%)	4 164	412	107	779	229	1 117	6 808
2014 (75,8%)	4 116	416	98	767	230	1 086	6 713

Åldersuppdelat ser befolkningsstrukturen (totalt) i våra församlingar ut så här (2013):

Ålder	Säbrå	Häggdå.	Hemsö	Stigsjö	Viksjö	Högsjö	Pastorat	Per år
0-3	238	21	2	44	7	50	362	121
4-6	227	13	0	34	2	43	319	106
7-9	216	21	4	37	7	45	330	110
10-12	188	13	5	34	3	53	296	99
13-15	216	19	1	29	10	45	320	107
16-19	272	18	2	56	14	62	424	141
20-24	232	19	6	44	14	64	379	76
25-34	510	39	10	77	20	98	754	75
35-44	641	53	5	121	26	144	990	99
45-54	676	72	23	138	54	190	1153	115
55-64	795	94	39	181	60	252	1421	142
65-74	802	107	26	159	46	241	1381	138
75-84	338	20	2	60	34	101	555	56
85--	75	8	5	26	17	51	182	18

De enskilda församlingarnas särprägel – historiskt och i dag

Säbrå

Säbrå är en utsträckt församling, där vissa delar går in i stadsbebyggelsen medan andra är ren landsbygd. Befolkningsmässigt finns det tre tydliga centra; Älandsbro - ett samhälle med både skola, äldreboende, affär, bensinstation och biblioteksfilial samt stadsdelarna Haga-Gådeåområdet och Bondsjöhöjden, där det finns en lågstadieskola. I församlingen ligger även säkerhetsfängelset Saltvik.

Säbrå kyrka och församlingsgård ligger i Byåker, 3-4 km från Älandsbro resp Bondsjöhöjden, medan det från Haga är ytterligare några kilometer till församlingskyrkan. Faktum är att de flesta församlingsbor har närmare till domkyrkan än till Säbrå kyrka. I Älandsbro hyr pastoratet en samlingslokal. I församlingen finns ett kapell på Lungön

Historiskt sett var Säbrå den kyrkliga centralorten. Här hade biskopen sitt säte till **1846?** Det finns en stolthet över historien, där biskop Frans Mikael Franzén intar en särställning, med ett minnesmärke på Franzéns kulle.

Häggdånger

Häggdånger är en ren landsbygdsförsamling med viss småföretagarverksamhet. I församlingen finns flera områden med fritidshus. Fisket har varit viktigt, och ett fiskarkapell finns i Barsviken. Låg- och mellanstadieskolan har varit nedläggningshotad men genom inflyttning av unga och barnfamiljer finns skolan kvar. Arbetspendling förekommer till både Sundsvall och Härnösand, dit många äldre flyttar eftersom det inte finns något äldreboende och endast ett fåtal hyreslägenheter i församlingen.

Häggdånger kyrka och församlingshem ligger ungefär mitt i församlingen. Barsvikens fiskarkapell ägs och sköts av en speciell kapellförening.

Hemsö

Hemsö präglas av sin belägenhet på en ö med endast färjeförbindelse. Historiskt har småjordbruk och fiske varit den traditionella näringen, nu pendlar de flesta till fastlandet för arbete. Den bofasta befolkningen är liten, ca 100 personer, men under sommaren utökas befolkningen med många sommarboende, vilket ställer speciella krav på församlingens verksamhetsutbud.

Kyrka och församlingshus ligger på norra delen av ön, där merparten av befolkningen bor.

Stigsjö

Stigsjö är en jordbruksbygd med utbrett småföretagande. De flesta jordbruken är numera nedlagda. Befolkningsmässigt är Brunne centralort, med skola, äldreboende samt affär och bensinförsäljning. För övrigt är befolkningen utspridd i ett flertal byar, där t ex byarna i Gussjöbygden i norra delen av församlingen känner en närmare samhörighet med varandra.

Kyrka och församlingshem ligger några km utanför Brunne samhälle, i södra delen av församlingen.

Viksjö

Viksjö är en gammal bruksförsamling, där den mesta samhällsservicen har försvunnit. Förskola och skola har flyttat till Brunne i Stigsjö församling och serviceboendet har blivit vanliga lägenheter, även om de mest bebos av äldre och hemtjänsten har sina lokaler i fastigheten. Den nedlagda affären och bensinstationen är förhoppningsvis på gång att återöppna i ny regi. En mindre biblioteksfilial finns i Folkets hos. Flertalet yrkesverksamma pendlar till Sundsvall eller Härnösand.

Det naturliga centrat är Viksjö samhälle, där kyrka och församlingshem (sockenstugan) ligger. Det finns flera mindre byar, de flesta längs länsväg 331.

Högsjö

Högsjö är en gammal industri- och jordbruksbygd, men nu är de stora industrierna nedlagda och det finns bara ett fåtal bönder kvar. I övrigt finns en del småföretag i bygden, men avfolkningen är tydlig. Befolkningsmässigt är församlingen, som en del i det ”röda” Ådalen, mer likt Kramfors än Härnösand, och tidigare har också församlingen kyrkligt sett hört till Gudmundrå. Genom närheten till Höga kusten finns det potential för en utveckling av turismverksamheten. I församlingen finns ett behandlingshem med 30-40 patienter. Sedan 2013 finns det flyktingmottagande i Utansjö och Veda.

I församlingen finns ett flertal mindre byar och två större befolkningscentra, Utansjö samt Ramvik/Hälledal med skola, äldreboende, distriktssköterskemottagning, affär och biblioteksfilial. Högsjö kyrka och församlingshem ligger ungefär mitt emellan dessa orter. I församlingen finns en medeltida kyrka som används sommartid.

Arbets- och näringsliv

Någon större industri finns inte inom pastoratet. De största arbetsgivarna är Härnösands kommun (skola och barnomsorg, hemtjänst och äldreboenden), Kriminalvården (ca 200 anställda på Saltviksanstalten) och Norrlands trä (ca 50 anställda). Många arbetspendlar till närliggande orter, men det finns också en hel del egenföretagare och mindre företag. Utbyggnad av vindkraften kan utgöra en framtidsmöjlighet.

Arbetslösheten är något högre än riksgenomsnittet. I mars 2013 var 9% av befolkningen i arbetsför ålder arbetslösa (rikssnitt 7%) medan ungdomsarbetslösheten (20-24 år) låg på 15% (rikssnitt 11%).

Turism- och besöksnäring

Som ”Porten mot Höga kusten” har Härnösand en potential som turistort. Den mesta turismen inom pastoratet får betecknas som småskalig. Bland besöksmålen kan nämnas Hemsö fästning, Västanaåfallet, Hernö ginbränneri, Häggby mejeri, alpackafarm i Häggdånger och Barsvikens kapell. Möjligheten till friluftsliv och andra aktiviteter attraherar både församlingsbor och besökare. Det gäller allt från dansbanan i Gussjönoret, Härnösands golfbana på Vagnön, till vandringsområden bl a vid Skarpudden och Fälleberget, kanot- skid- och skoterleder samt jakt- och fiskemöjligheter. Inom pastoratet finns flera mindre naturreservat, badplatser, både i havet och i insjöar, samt två campingplatser, Snibben i Högsjö och Antjärn i Häggdånger. Både vid kusten och i inlandet finns det flera områden med fritidshus.

Kommunikationer

Inom pastoratet finns under vardagar en del bussförbindelser. De flesta församlingsbor är dock beroende av egen bil. Detta gäller även för deltagande i församlingarnas verksamhet, även om samordning med skolskjutsar i vissa fall kan ske för att elever ska kunna ta sig till församlingarnas barngrupper.

Till/från Härnösand finns goda kommunikationsmöjligheter, med E4:an som går genom kommunen, med tågförbindelser både norrut och söderut längs kusten samt flyg från Sundsvall/Timrå airport och Kramfors flygplats.

På flera håll inom pastoratet är möjligheten till data- och telekommunikation begränsad genom bristfällig bredbandsutbyggnad och dålig mobiltäckning.

Skola och barnomsorg

Inom pastoratet finns fem skolenheter: Bondsjöhöjdens skola (förskola 52 barn, lågstadium 191 elever), Älandsbro skola (förskola 93 barn, låg- och mellanstadium 163 elever), Häggdångers byskola (förskola 19 barn, låg- och mellanstadium 34 elever), Stigsjö förskola och Brunneskolan (förskola 63 barn, låg- och mellanstadium 94 elever) samt Hälledals skola (förskola 38 barn, låg- och mellanstadium 119 elever). Icke kommunala förskolor finns i Älandsbro (Rönbackens förskola, 15 barn) och i Utansjö (Vårö förskola 38 barn). Siffrorna avser vt 2014.

Från och med högstadiet hänvisas pastoratets elever till skolor inne i Härnösand.

Mittuniversitetet har fortfarande ett campus i Härnösand, men beslut har tagits om nedläggning av campus 2015.

Äldreomsorg

Inom pastoratet finns flera äldreboenden av olika kategorier.

Särskilt boende finns i Älandsbro, Brunne och Högsjö. Älandsgården är inriktad på demensboende, med 27 lägenheter i 3 enheter. Brunnegården har 27 lägenheter i 3 enheter, varav 1 demensavdelning. Högsjögården har 33 lägenheter i 4 enheter, varav 2 demensavdelningar.

Tidigare har det även funnits servicehus i Älandsbro och Viksjö. Dessa är nu omvandlade till vanliga lägenheter, men eftersom hemtjänsten har kontor i byggnaderna är det fortsatt mest äldre som bor här, och de omnämns fortfarande som Älandsbro resp Viksjö servicehus.

Hemtjänstens tjänster gör att många äldre kan bo kvar i sina egna hem. Många äldre församlingsbor flyttar till boenden inne i Härnösand.

Som ett stöd för anhöriga driver Härnösands kommun ett anhörigcenter med mötesplats i Gula villan. I Häggdånger finns ett samarbete med Anhörigcenter kring Mötesplats Häggdånger.

Sjukvård

Vårdcentralerna finns inne i Härnösand. Länssjukhus finns i Sundsvall.

Människor med och verksamhet på andra språk

Sedan 2013 sker flyktingmottagning i Högsjö (Utansjö och Veda) samt Säbrå (Älandsbro). På säkerhetsanstalten Saltvik finns intagna med olika språk. I dessa sammanhang sker en naturlig blandning av olika språk, både i samtal och i gudstjänster.

Församlingarna har ingen övrig regelbunden verksamhet på andra språk.

Andra religiösa inriktningar

I Stigsjö finns en pingstförsamling, Stigsjö Filadelfia, med verksamhet även i Viksjö. En ekumenisk samverkan sker, med bl a ekumeniska familjegudstjänster i Stigsjö.

På Kyrkkällan i Älandsbro firas ekumeniska gudstjänster i samverkan med Pingstkyrkan i Härnösand.

Genom Härnösands kristna samverkansråd (HKS) sker ekumenisk samverkan med de olika församlingarna i Härnösand. I HKS är, förutom Härnösands domkyrkoförsamling och Härnösands lands-

församlingar, Pingstkyrkan, Brunnskyrkan (Equmeniakyrkan), Ängekyrkan (Equmeniakyrkan) och Katolska församlingen representerade. EFS missionsförening har 2013 lagt ner sin verksamhet i Härnösand.

Några icke-kristna samfund finns inte inom pastoratet. I Härnösand finns ett islamiskt kulturcenter. Muslimsk begravningsplats finns i Högsjö.

På säkerhetsanstalten Saltvik och vid de olika asylmottagningarna finns människor med olika religionstillhörighet.

Kultur- och föreningsliv

Mycket av kultur- och föreningslivet är koncentrerat till Härnösand, där även församlingsbor från landsförsamlingarna deltar. Många föreningar har dock verksamhet inom pastoratets område. Bland föreningar med olika inriktningar kan nämnas

Idrottsföreningar:

Bondsjöhöjdens IK
Hemsö IF
Härnösands golfklubb
Ramviks IF
Stigsjö IK
Utansjö allmänna IF
Viksjö IF
Älandsbro IF

Kulturföreningar

Janne Vängman-sällskapet
Säbrå orkesterförening
Viksjö spelmansgille
Västana Natur och Kulturcentrum
Ramvikskören

Hembygds – och bygdeföreningar

Högsjö hembygdsförening
Säbrå hembygdsförening
Viksjö hembygds- och turistförening

Intresseföreningar

Häggdångers intresseförening
Hälledals ungdomsgård
Stigsjö intresseförening
Gussjö intresse och idrottsförening
Viksjö intresseförening
Västbygdens intresseförening

Pensionärsföreningar

PRO Häggdånger
PRO Högsjö
PRO Stigsjö
PRO Viksjö
PRO Älandsbro
SPF Frihet, Ramvik
SPF Hemvist, Säbrå

Övriga föreningar

Aspnäs bygdegårdsförening
Byggnadsföreningen Folkets
Hus Utansjö
Byggnadsföreningen Viksjö
Folkets Hus
De gamlas vänner
Häggdångers bygdegårdsförening
IOGT-NTO, avdelning i Stigsjö
Långsjöbygdens Byggnadsförening
Ramsås Bygdegårdsförening
Ramviks Folkets husförening
Rö Folkets Hus och byalagsförening
Stigsjö jaktskytteförening
Säbrå Härnösands Jaktförening
Viksjö jaktskytteklubb
Älandsbro Folkets Husförening

I de olika församlingarna finns en traditionell samverkan med andra föreningar.

- I Säbrå sker en samverkan med hembygdsföreningen, bygdegårdsföreningen i Aspnäs, där någon gudstjänst per år firas, samt centerkvinnorna, som inbjuder till några församlingsaftnar.
- I Häggdånger sker samråd med bygdens föreningar med en samordning av planerade aktiviteter. Verksamheten i Barsvikens kapell sker i samråd med kapellföreningen.
- Hemsö församling samverkar med Hemsö IF, bl a med After ski.
- I Stigsjö sker en organiserad samverkan med andra föreningar, främst i anordnandet av valborgsfirande och Stigsjödagen. Traditionellt inbjuder Centern till kyrkkaffe på 1 advent.
- I Viksjö finns en inarbetad samverkan med spelmansgillet, hembygdsföreningen och Västana kultur och natur.

- I Högsjö sker en samverkan med hembygdsföreningen. Högsjödagen på nationaldagen firas med samtliga föreningar.

De gamlas vänner stöttar församlingarnas verksamhet genom att bl a bjuda på kyrkkaffe t några gånger per år i församlingarnas olika äldregrupper.

Människors relation till Svenska kyrkan

Tillhörigheten till Svenska kyrkan har de senaste åren sjunkit med ungefär en procentenhet per år men fortfarande tillhör mer än 3/4 Svenska kyrkan. Även om många av dessa får betraktas som passiva medlemmar är det ändå en indikation på att kyrkan är viktig för människor, om än ofta bara som en traditionsbärare eller en garant inför svåra tider i livet.

Församlingarna lever i ett spänningsfält mellan kontakt och engagemang. Allmänt sett finns det en välvilja gentemot kyrkan och församlingarnas kontaktnät med bl a skola, äldreomsorg och föreningar är relativt väl utbredd. Samtidigt är det svårt att skapa ett djupare engagemang hos mer än ett fåtal. För de flesta verkar det räcka med att kyrkan finns som en trygghetsfaktor för dem som behöver den, och mera sällan blir församlingen en naturlig del i människors dagliga liv.

Verksamheten samlar mest barn och äldre. För de flesta barn sker den huvudsakliga kontakten med kyrkan genom de olika skolprojekten. Barnfamiljer kan finna ett engagemang i kyrkan genom barnen, ofta med utgångspunkt i kontakten kring dopet. Samtidigt har många barnfamiljer en inrutad tillvaro och föräldrar kan ha svårt att ställa upp, t ex när barngrupper ska medverka i gudstjänsten. Här ligger en utmaning att som kyrka finnas till som en samlande punkt för familjen. Församlingarnas nuvarande utbud, med stor- och litengrupper samt familjekvällar några gånger per termin, är ett sätt att möta denna utmaning, men vi kan behöva göra mer för att hitta nya arbetsformer, som bättre passar dagens familjeliv.

Förutom barn- och familjeverksamheten är körverksamheten vuxengenerationens främsta kontinuerliga kontakt med kyrkan, men också retreatar, pilgrimsvandringar och möjlighet till andlig vägledning utgör naturliga kontakttillfällen. Här ser vi en utmaning att hitta fler mötesplatser för mellanmänskliga relationer, med tillfälle för samtal kring livsfrågor och möjlighet att i praktisk handling ge uttryck för sin tro, t ex genom insatser för att stödja Svenska kyrkans internationella arbete eller engagemang för en rättvis handel, en bättre miljö eller på något annat sätt verka för en bättre värld.

För de äldre är möjligheten till social samvaro viktig. Ett sätt för församlingarna att möta detta behov är olika former av vardagsträffar. Majoriteten av gudstjänstdeltagarna utgörs också av äldre församlingsbor.

En stor kontaktyta är de olika kyrkliga handlingarna, där det fortfarande är naturligt för de flesta att låta döpa sina barn och de flesta begravningar ännu sker i Svenska kyrkans ordning. Samtidigt finns en trend i samhället att privatisera livets stora händelser, t ex genom enskilda namngivningsceremonier eller borgerliga vigslar och begravningar. Här är det viktigt att vi i församlingen lyfter fram de kyrkliga handlingarna som en del i en helhet, där dopet följs av en barnverksamhet, ett par kan få stöd i sitt äktenskap och där det finns möjlighet till stöd under hela sorgeprocessen kring ett dödsfall. Genom att de berörda får möjlighet till en fördjupad livstolkning kan de kyrkliga handlingarna förhoppningsvis även fortsättningsvis ses som det naturliga alternativet för församlingsborna. Här är träffarna inför dop, vigsel och begravning viktiga möten. Förutom samtalets stödjande funktion ges här också möjlighet att inbjuda till verksamhet och gemenskap i församlingen.

Bilaga 3

RESURSER**Medarbetare**

Nuvarande (2015) tjänsteorganisation presenteras i nedanstående tabell. På ett kraftigt minskat antal kyrkotillhöriga behöver en översyn av antalet tjänster och tjänsternas inriktning göras, t ex med en ny beräkning av prästarbetstiden, med inriktningen att minska antalet prästtjänster till fem (kyrkoherde och fyra komministrar).

Tjänstebeteckning	Nuvarande innehavare	Församlingsinriktning	Specialuppgifter
Kyrkoherde	Lars Eriksson	Högsjö FR Hemsö FR	NAV
Komminister 1	Ulf Andersson	Säbrå FR	Schemaansvar
Komminister 2	Vakant	<i>Högsjö FR</i>	<i>NAV</i>
Komminister 3	Knapp Anna Eriksson	Häggdånger FR	NAV
Komminister 4	Johan Holgersson	Stigsjö FR Viksjo FR	Internationell samordnare
Komminister 5	Vakant		Konfirmander
<i>Pastorsadjunkt</i>	<i>Cecilia Nelin</i>	Högsjö	<i>Flyktingar Högsjö Konfirmander</i>
Diakon 1	Berit Selling	Säbrå, Häggdånger	Andlig vägledning
Diakon 2	Stina Östman (<i>sjukskr</i>)	Stigsjö, Viksjö	
<i>Vik diakon</i>	<i>Catharina Brunnström</i>		
Organist	Tomas Bergius	Säbrå	
Kantor 1	Maria Robertson	Häggdånger	Barnkörer Sä+Hä
Kantor 2 (75%)	Solveig Hamrin	Stigsjö, Viksjö	
Kantor 3 (90%)	Marco Fonseca	Högsjö, Hemsö	NAV
Körledare (40%)	Olle Parkman	Stigsjö, Viksjö	
Församlingspedagog	Helena Norberg		
Fritidsledare	Margot Berg		
Barnledare, (40%), uppehållstjänst 39 v	Annika Lyne		
Förvaltningsassistent	Helene Göransson		
Informationsassistent	Marianne Melander		
Administrativ assistent	Rose-Marie Åkerlund (<i>delvis tjänstledig</i>)		
<i>Vik adm assistent</i>	<i>Birgitta Andersson</i>		
Assistent, begr.verks	Karin Forsberg		
Kyrkogårds- och fastighetschef	Håkan Högbäck		
Kyrkvaktmästare 1	Peter Norberg	Säbr, Häggd, Viks	
Kyrkvaktmästare 2	Marcus Wiklander	Säbr, Häggd, Viks	
Kyrkvaktmästare 3	Ann-Louise Hammarstedt	Säbr, Häggd, Viks	
Kyrkvaktmästare 4	Gunnar Hamrin	Stigsjö (Viksjo helg)	
Kyrkvaktmästare 5	Christer Danielsson	Högsjö, Hemsö	
Kyrkvaktmästare 6	Marie Nordin	Högsjö, Hemsö	
Värdinna	Annica Falbe		

Kyrkofullmäktige består av 25 ledamöter och 14 ersättare. Kyrkorådet består förutom kyrkoherden som självskriven ledamot av 10 förtroendevalda ledamöter och lika många ersättare. Säbrå, Häggdånger, Stigsjö och Högsjö församlingsråd består av 6 förtroendevalda ledamöter och 3 ersättare medan Hemsö och Viksjö församlingsråd består av 4 förtroendevalda ledamöter och lika många ersättare. Kyrkoherden är prästerlig ledamot i Högsjö och Hemsö församlingsråd. I övriga församlingsråd har kyrkoherden utsett resp komminister med församlingsansvar att vara prästerlig ledamot.

I de olika församlingarna finns ett flertal ideella medarbetare, däribland många av de förtroendevalda. Ideella insatser görs bl a i barnverksamhet, besökstjänst, iordningställande av kyrkkaffe mm, flyktingverksamhet och det internationella arbetet.

Lokaler

Förutom de sex församlingskyrkorna finns det inom Säbrå församling ett kapell på Lungön och i Högsjö församling en äldre, medeltida kyrka. Dessa används endast sommartid. I anslutning till församlingskyrkorna finns även församlingslokaler. Pastoratet hyr också en församlingslokal i Folkets hus i Ålandsbro. Utnyttjandegraden av pastoratets lokaler är varierande varför en översyn av lokalbehovet i pastoratet bör göras. Vid behov av omfattande renovering av församlingslokal kan en samlokalisering av verksamheten i kyrkobyggnaden vara ett alternativ.

Ekonomi

Pastoratets ekonomiska situation får betecknas som i grunden god, med ett eget kapital som överstiger det fastställda målkapitalet (20 miljoner kronor) med 3-4 miljoner. Av det egna kapitalet utgör ca 11 miljoner bokförda fastighetsvärden och ca 2 miljoner bokförda inventarier. Samtidigt finns tecken på att den ekonomiska kostymen måste minskas. Sedan millennieskiftet har antalet kyrkotillhöriga minskat med ca 25%, vilket gör att kyrkoavgiften inte ökat i takt med utgiftsökningarna för framför allt personalen och fastigheterna. Här utgör de stora underhållskostnaderna ett orosmoment för framtiden. De senaste årens budgetar har varit underbalanserade även om boksluten för det mesta uppvisat positiva resultat, till stor del p g a vakanser och sjukskrivningar samt oförutsedda inkomster.

Kommunikation

Det främsta kommunikationsmedlet internt är, förutom personliga möten, e-post. Intranätet har inte använts för intern kommunikation. Genom Kyrksam kommer kommunikationen med olika verksamhetsgrupper att underlättas och även kunna ske med mass-SMS.

Externt har information om församlingarnas verksamhet främst skett genom information på hemsidan, predikoturer i tidningen Ångermanland, annonser i TÅ och Yippie, affischering och det senaste året genom gemensamma månadsprogram. Även Facebook används för information om verksamheten. Riktad information/inbjudningar har skett genom brev. Inför framtiden bör omfattningen av predikoturerna övervägas, eftersom allt färre prenumererar på tidningen. Användandet av Facebook kan utvecklas.